

OMSLAG

Het heiligenboek

Lucia van Syracuse. De koningin van het licht *Tom Zwaenepoel*

In de schilderkunst wordt Lucia van Syracuse meestal afgebeeld met een schaal met daarop twee ogen. Soms is ze te zien met een dolk door de keel, dan weer met een zwaard, een lamp of een fakkel. Hoewel Lucia's bestaan historisch is bewezen, is alles wat vanouds wordt beweerd over haar leven slechts legende.

Ter wereld komt ze in Syracuse op Sicilië. Volgens de wens van haar moeder moet ze een jonge heidense man huwen. Wanneer haar moeder ongeneeslijk ziek wordt, bezoeken ze samen het graf van de heilige Agatha in Catania. Hier vraagt Agatha in een visioen of Lucia haar leven in dienst van God wil stellen. Lucia gaat in op de roeping en haar moeder geneest. Lucia verbreekt de verloving en verdeelt de bruidsschat onder armen en zieken.

Tijdens de christenvervolging brengt Lucia levensmiddelen naar de schuilplaatsen van de christenen in de catacomben. Om beide handen vrij te hebben voor het dragen van zo veel mogelijk spijzen, zet ze een krans met kaarsen op het hoofd. Zo vindt ze haar weg in de duisternis. Lucia wordt aangeklaagd. Wanneer men haar naar

een bordeel wil brengen en geboeid op een ossenwagen plaatst, komen de dieren niet meer vooruit. Om aan de schande en vernedering te ontkomen, steekt Lucia zichzelf de ogen uit. Als kokende olie en de brandstapel haar niet deren, wordt ze met het zwaard gedood.

Het symbool van het licht is een zinspeling op Lucia's naam, die een afleiding is van het Latijnse *lux* (licht). Volgens de legende behoudt Lucia het gezichtsvermogen nadat ze zichzelf de beide ogen had uitgestoken. Ze wordt vooral vereerd in Noord-Europa, waar de bedreiging van het licht door de duisternis van lange winter nachten intens wordt beleefd. In Zweden draagt de oudste dochter van het gezin op Lucia's feestdag (13 december) een lang wit kleed en een groene krans met rode bosbessen en brandende kaarsen. 's Ochtends gaat ze van kamer tot kamer om alle familieleden te wekken en serveert ze het ontbijt met saffraanbrood en *glögg*, Zweedse glühwein met rozijnen en amandelen. Lucia-bruiden trekken door dorpen en steden en zingen het Lucialied op plaatsen waar troost of licht nodig

is, zoals in scholen, ziekenhuizen en bejaardentehuizen. Hierin verkondigen de meisjes vol blijdschap het einde van de donkerste en kortste dagen van het jaar evenals de overwinning van het licht. Het lied klinkt hoopvol voor wie het lichamelijk of geestelijk moeilijk heeft: „Met zware schreden gaat de nacht rond huis en hof. In ons donker huis verschijnt met brandend licht Sancta Lucia. Een nieuwe dag moet schitteren aan het rooskleurige firmament. Sancta Lucia!”

Omdat haar feestdag in de advent valt, is Lucia's licht ook de voorbode van het kerstlicht. Het licht van de vier adventskaarsen symboliseert verwachting en hoop, als voorbereiding op de geboorte van de Verlosser. Lucia is niet alleen brengster van het hemelse licht, maar ook van geschenken. In de middeleeuwen krijgen de kinderen cadeaus op haar feestdag. Vanaf de zestiende eeuw wordt kerstavond de geschenkdag bij uitstek. Lucia's leven is een lange weg in dagelijkse goede werken zonder ophouden en zonder verdriet. De patrones van arbeiders, blinden, elektriciens, glazenmakers, kleermakers, oogartsen, opticiens, por-

tiers, prostituees, schrijvers, slechtienden en zeelui is een boeiend voorbeeld voor ieder van ons. Met de warmte van haar zuivere licht stelt ze concrete vragen. Hoe reageer je op voorschriften of regels die het principe van menselijkheid en respect voor het kleine en het broze de rug toekeren? Hoe antwoord je op vragen die niet peilen naar diepte en medeleven, maar naar eigen profijt en winstbejag? Hoe kun je licht in de duisternis brengen? Vandaag heeft de wereld meer dan ooit dringend nood aan eerlijke, dappere en idealistische lichtdragers die het opnemen voor waarden en christelijke normen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

20 december, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Slechts één reportage ditmaal, maar dan ook eentje die best wat aandacht en dus tijd kan gebruiken. Voor *Vlaming in Franse abdij* trekt Braambos naar Sept-Fons in Frankrijk, bloeiende trapistenabdij met internationale faam. De abdij telt tachtig monniken, van wie de helft jonger dan 35. Ze realiseerde ook een nieuwe stichting in Tsjechië met ettelijke jonge kandidaten. Hoe leven deze monniken? Waarvan leven ze? Wat bezielt iemand om in Sept-Fons in te treden? Braambos interviewt er een pasgewijde Vlaming, maar ook de abt, de wijbisschop en een Israëliische hoogleraar, een vriend van de wijdeling.

De vrome kudde

Op restaurant *Ingezonden door Julien Baer*

Vraagt de eigenaar aan de ober:

– Wat heeft die klant daar in ons klachtenboek zitten plakken?

Antwoordt de ober:

– Het kalfslapje.

Op restaurant *Ingezonden door Julien Baer*

Geduldig zit de klant te wachten. Na een uur komt de eigenaar toevallig langs.

– Heeft u de kaart al gekregen, mijnheer?

Zegt de klant:

– Zo, heeft de kok me er dan eentje geschreven?

Op restaurant *Ingezonden door Julien Baer*

Zegt de boze gast:

– Wat doet die vlieg hier in mijn soep?

Waarop de ober, zich voorover buigend om het bord beter te kunnen zien:

– Van hieruit gezien is hij bezig met de rugslag.

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: STELKUNDE

gevecht	nauwelijks	na-gerecht	trottoir	flensje
volgens de regel	verstand		deel v.e. fuik	rivier in Duitsland
→	↓		↓	↓
				1
muziekstijl		positieve elektrode		
herfstbloem		verslag		
→		↓		
			kerf boomvrucht	
dwingeland			voorkeur	
vogel			zangnoot	2
→			↓	
		vis		stuk stof
	7	gebakje		twistgodin
				sterk smakend
vliegenier	autoversiering			
	watering			
→	↓			
			9	papegaai
			reeds	8
draaikolk			vrouwelijk dier	
→				4
constitutie				stoomschip
→				
				5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.